

bedst, at man er klar derover. Ellers har det selvfølgelig ikke været Meningen, at Forslaget var til at tage eller forkaste, akkurat som det er.

Men glemmes maa det ikke, at vi staa ved et Vendepunkt, og at denné Lovs Gennemførelse, set fra Kirkens og Præsternes Samvittigheds Side, er en Nødvendighed, og det snarest muligt. Det er nemlig ikke blot den Ifversenske Sag, der brænder. Der brænder meget mere end den, for det maa de Herrer være klare over, at naar Ifversen, hvad enten nu Sagen gaar til Højesteret eller ikke, bliver dømt til at forrette denne Vielse, og han saa, hvad man maa være belavet paa, nedlægger sit Embede, saa er det, efter alt hvad der er passeret, i høj Grad tvivlsomt, om man kan faa nogen anden Præst ansat til at gøre det, som han har nægtet af de Grunde, han har anført. Det er i høj Grad tvivlsomt, men hvad der ikke er tvivlsomt, er, at hvis Pastor Ifversen bliver tvungen til at nedlægge sit Embede og vel sagtens saa søger at indrette sig en fripræstelig Virksomhed, saa kan derved gives Stødet til Begivenheder i vor Folkekirke, som ingen, der ønsker, at Folkekirken saa længe som muligt skal blive ved at være et Samlingssted for de forskellige kirkelige Retninger i vort Folk, kan ønske. Vi maa derfor haabe, at det maa lykkes den højtærede Minister at faa denne store og alvorlige Sag ført igennem. Det er ikke en Sag, rejst af doktrinære Grunde, ikke en Sag, rejst for at tilfredsstille enkeltes Lyster, det er en Sag, der er rejst for at gøre det muligt for de danske Præster og den danske Kirke, at hævde i Gerningen det, som de i deres Forkyndelse føre Ordet for.

Borgbjerg: Den sidste ærede Taler forsøgte at hævde, at den Reform, her foreligger, ikke kræves af Staten eller de enkelte, men af Kirken, og at det var en absolut Nødvendighed for Kirken, at den blev gennemført. Jeg skal ikke modsige den ærede Taler, men jeg skal kun tilføje, at det er en Reform, som ikke mindre kræves af Befolkningen, og det er ud fra det Synspunkt, jeg særlig ser Sagen. Det er nemlig ganske nødvendigt, at Befolkningen i Fremtiden bliver fritagen for de Tilstande, som nu forefindes, bliver fritagen for at udsætte sig for det, som nu hæderlige Borgere maa udsætte sig for. Den ærede sidste Taler var ikke langt fra at gøre denne bekendte Præst ude paa Nørrebro til en stor Martyr, men det ærede Medlem glemmer ganske den anden

Side af Sagen, den nemlig, at der gaar jævne Borgere her i Byen og her i Landet, som udsættes for den skammeligste Krænkelser af deres Ære og borgerlige Hæderlighed og udsættes for, at Præster give sig til at undersøge deres Privatliv. Det talte den ærede sidste Taler ikke om, men det er et Synspunkt, som i hvert Tilfælde med lige saa stor Ret maa fremdrages. For mig staaer denne Præst fra Nørrebro ikke som en særlig prisværdig Martyr for sin Overbevisning. Han staaer for mig som en Mand, der uden Ret har tilladt sig at indblande sig i en Medborgers private Liv, og det forekommer mig, at der ikke er noget skammeligere end det, at et Menneske giver sig til at blande sig ind i Medborgers private Liv. Hvad Ret har denne Præst til at gøre det? Ved at gøre det udsætter han Befolkningen og alle dens enkelte Medlemmer for lignende Krænkelser. Her kommer en Borger, der staaer med sin lovlige Ret, med sin kgl. Bevilling med Justitsministerens, ja med Kongens Underskrift, og kræver den Ret, som Landets Lov og Ret give ham til at blive kirkelig viet, men Præsten siger nej, thi, siger han: Dit private Liv er af den Art, at jeg ikke kan foretage denne Vielse. Det forekommer mig, at naar denne Præst tænker og føler saadan, burde han aldrig have taget noget Kald i Folkekirken, eller burde i hvert Fald ikke sidde der i dette Øjeblik. Jeg anser ham i alt Fald ikke for en Martyr for sin Overbevisning, naar hans hele Virksomhed kun gaar ud paa at krænke, forulempe og chikanere sine Medborgere.

Formanden: Det er for stærke Udtryk at sige, at en Mands hele Virksomhed kun gaar ud paa de nævnte Ting.

Borgbjerg: For øvrigt vilde jeg nærmest kun benytte Lejligheden til at rette en Forespørgsel til den højtærede Kultusminister. Det glædede mig, som det sikkert glædede de aller fleste her i Salen, at den ærede Minister saa stærkt understregede, hvad Ordføreren havde udtalt, at dette Forslag er den eneste Vej, der er mulig, og den ærede Minister føjede til, at han ikke vilde gøre noget Forsøg paa at gaa en anden Vej. Det betager heldigvis det ærede Medlem for Assens (Berntsen) og de øvrige Talere, der have talt fra samme Standpunkt, ethvert Haab om, at der kan være Mulighed for en anden Vej, og jeg forstaaer derfor ærlig talt ikke, at de kunne stemme for dette Forslag